

Obrium cantharinum (L.)

- Kielce - Malików (DB73), 2 VI 2003, 2 exx.; 4 VI 2003, 1 ex.; 21 VII 2003, 3 exx.; 23 VII 2004, 3 exx.; wszystkie na sągach topolowych (*Populus* sp.).

Saperda similis LAICH.*

- Suków ad Kielce (DB72), 5 III 2003, 1 ex., wyhodowany z cienkiego pnia iwy (*Salix caprea* L.) zebranego 16 XI 2002; 30 III 2004, 1 ex., również wyhodowany z iwy.

Menesia bipunctata (ZOUBK.)

- Kielce - Piaski (DB73), 22–24 III 2002, 4 exx., wyhodowane z kruszyny pospolitej (*Frangula alnus* MILL.).

Phytectia icterica (SCHALL.)*

- Kielce - Wietrznia (DB73), 6 VI 2002, 1 ex., złowiony podczas czerpakowania.

Phytectia uncinata (G. REDT.)

- Chęciny vic. (DB62), V, VI 2002 i 2003, kilkanaście exx., złowione podczas czerpakowania.

Gatunki nowe dla Gór Świętokrzyskich zaznaczono gwiazdką [*]. Całość materiału wykorzystanego w tym doniesieniu zebrana została przez autora i znajduje się w jego zbiorze.

Marek BIDAS, Kielce

412. Nowe dane o kilku rzadko spotykanych w Polsce ryjkowcach (*Coleoptera: Curculionidae*)

New data on the occurrence of some rare weevils (*Coleoptera: Curculionidae*) in Poland

KEY WORDS: *Coleoptera, Curculionidae*, faunistic, new localities, Poland.

Chlorophanus gramnicola SCHOENHERR in MÈNÈTRIES, 1832

- Wyżyna Lubelska: Świerże (FB97), 7 V 2003 – 17 exx., 6 VI 2003 – 16 exx., 29 VI 2003 – 12 exx., obserwowany na jeżynie popielicy (*Rubus caesius* L.), na skraju starorzecza z dominującą roślinnością ze związku *Magnocaricion* (leg. T. ODER et R. GOSIK, det. R. GOSIK). Do zbiorów dowodowych zebrano 6 okazów.

Ryjkowiec stenotopowy, związany z zaroślami nadwodnymi. Żeruje na różnych gatunkach roślin zielnych oraz na krzewach i drzewach z rodzaju *Salix* L. i *Alnus* MILL. (KOCH 1992: Die Käfer mitteleuropas, Ökologie, Bd. 3. Geecke & Evers, Krefeld. 399 ss). W Polsce należy do największych rzadkości faunistycznych. Po raz ostatni podawany przez PETRYSZAKA (1982: Rozpr. hab. UJ, **68**: 1-204.) z Beskidu Sądeckiego. Wcześniej wykazywany, na podstawie pojedynczych okazów z nielicznych stanowisk, rozproszonych w różnych częściach kraju (SZULCZEWSKI 1922: Prace Kom. Mat.-Przyr. PTPN, B, **1**, 3-4: 183-243; TENENBAUM 1913: Pam. fizyogr., **21**, III: 1-72; TRELLA 1934: Pol. Pismo ent., **12**: 6-16). Gatunek o bardzo słabo poznanym rozmieszczeniu i biologii (BURAKOWSKI i in. 1993: Kat. Fauny Pol., Warszawa, XXIII, **19**: 1-304). Nowy dla Wyżyny Lubelskiej.

Hypera arundinis (PAYKULL, 1792)

- Podlasie: Zajęczniki ad Drohiczyn (FD10), 16 V 2003 – 1 ex., zebrany z roślinności szuwarowej na brzegu starorzecza Bugu (leg., det. R. GOSIK).
- Pojezierze Pomorskie: Świecie ad Jajków (CE72), 17 V 2003 – 6 exx., zebrany w zbiorowisku roślinności błotnej na brzegu Drwęcy (leg., det. R. GOSIK).

Chrząszcz wilgociolubny, żerujący na licznych roślinach z rodziny baldaszkowatych (*Apiaceae*) (KOCH 1992: *ibid.*). W Polsce bardzo rzadko spotykany, notowany z nielicznych stanowisk, rozproszonych w różnych regionach kraju (BURAKOWSKI i in. 1995: *Kat. Fauny Pol.*, Warszawa, XXIII, 20: 1-310); zagrożony wyginięciem (PAWŁOWSKI i in. 2002: [W:] *Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce*. PAN Instytut Ochrony Przyrody, Kraków: 88-110). Nowy dla Pojezierza Pomorskiego.

Ceutorhynchus striatellus SCHULTZE, 1900

- Wyżyna Lubelska: Strzyżów (KS93), 5 VI 2003 – 1 ex., odłowiony w zbiorowisku roślinności kserotermicznej należącym do zespołu *Origano-Brachypodietum pinnati* (leg., det. R. GOSIK).

Gatunek kserotermiczny, troficznie związany ze smagliczką pagórkową (*Alyssum montanum* L.) i smagliczką kielichowatą (*A. alyssoides* L.) (BURAKOWSKI i in. 1997: *Kat. Fauny Pol.*, Warszawa, XXIII, 21: 1-307). W Polsce bardzo słabo poznany pod względem rozmieszczenia; notowany z 11 stanowisk leżących głównie na terenie Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej i Wyżyny Małopolskiej (MAZUR 2001: *Monogr. Fauny Pol.*, Kraków, 22: 1-378). Na Wyżynie Lubelskiej podawany dotychczas tylko z Opoki nad Wisłą (BURAKOWSKI i in. 1997: *ibid.*).

Mogulones dimidiatus (I. FRIVALDSZKY, 1865).

- Wyżyna Lubelska: Strzyżów (KS93), 2 IX 2003 – 1 ex., zebrany z zapłonki brunatnej – *Noëna pulla* (L.) DC. rosnącej na murawie kserotermicznej należącej do zespołu *Origano-Brachypodietum pinnati* (leg., det. R. GOSIK).

Gatunek stenotopowy, kserotermiczny, w Polsce znany zaledwie z czterech stanowisk, w trzech krainach (CMOLUCH i in. 1995: *Ann. UMCS, C*, 48: 177-200; KANIA 1992: *Wiad. entomol.*, 11, 3: 187-188; MAZUR 1983: *Acta zool. cracov.*, 26: 491-542; 1994: *Wiad. entomol.*, 13, 3: 167-173; 2001: *ibid.*; 2003: *Wiad. entomol.*, 22, 3: 143-150; MAZUR, WANAT 1994: *Zesz. nauk. UJ, Pr. Zool.*, 40: 89-109; SMRECZYŃSKI 1956: *Pol. Pismo ent.*, 25: 9-31; 1974: *Klucze oznacz. Owad. Pol.*, Warszawa, XIX, 98e: 1-180; WANAT 1993: *Wiad. entomol.*, 12: 31-36). Ten unikatowy, zagrożony wyginięciem chrząszcz (PAWŁOWSKI i in. 2002: *ibid.*), był notowany na Wyżynie Lubelskiej tylko z Gródka nad Bugiem (KANIA 1992: *ibid.*).

Rynchaenus rufus (SCHRANK, 1781)

- Wyżyna Lubelska: Dubienka (GB05), 6 VI 2003 – 1 ex., 12 VI 2003 – 1 ex., okazy otrągnięto z wiązu pospolitego (*Ulmus campestris* L. em. HUDS.) rosnącego w grądzie (*Tilio cordatae-Carpinetum betuli*) (leg., det. R. GOSIK).

Ryjkowiec leśny, którego larwy minują liście różnych gatunków wiązów (*Ulmus* spp.) (KOCH 1992: *ibid.*). W Polsce jest rzadko spotykany; podawany zaledwie z kilku krain, głównie w północno-wschodniej i zachodniej części kraju (BURAKOWSKI i in. 1997: *ibid.*). Nowy dla Wyżyny Lubelskiej.

Rafał GOSIK, Zakł. Zool. UMCS, Lublin
Tomasz ODER, Radom